

μανωλάδα ενάντια στη λήθη

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΓΟ
ΠΡΟΙΟΝ ΦΡΑΟΥΛΕΣ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΑΜΑΡΟΣΟ
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΜΑΝΩΛΑΔΑΣ
ΚΑΤΗΓ Ι

GR014227B00000816

ΚΩΔ.ΠΑΡΤΙΔΑΣ 5983

ΑΡΙΘΜ.ΠΑΡΤ.ΠΑΡΑΓ 014227-5983-30051

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 31.05.2013

Η αντιφασιστική πρωτοβουλία στα βόρεια
είναι μία συνέλευση που βρίσκεται και
κινητοποιείται εδώ και ένα χρόνο περίπου.
Εργαζόμενοι και άνεργοι, ντόπιοι και
μετανάστες, γυναίκες και άνδρες από τα
βόρεια προάστεια της Αθήνας
κουβεντιάζουμε και συν - αποφασίζουμε
μέσα από οριζόντιες, αντιεραρχικές
διαδικασίες για την κοινωνία που
επιζητούμε . Δεν ψάχνουμε έτοιμες λύσεις,
όλοι μαζί, συλλογικά , ακομμάτιστα,
αυτοοργανωμένα αντιστεκόμαστε
καθημερινά σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης
και κάθε είδους φασίζουσα συμπεριφορά
Δεν τρέφουμε αυταπάτες για μια εξουσία με
ανθρώπινο πρόσωπο. Αγωνιζόμαστε για μια
κοινωνία ισότητας, αλληλεγγύης και
πραγματικής ελευθερίας.

antifavoreia.espivblogs.net

antifavoreia@espiv.net

...στα σύννεφα

«...οι φράουλες στην Ηλεία, ο «κόκκινος χρυσός» της Μανωλάδας και της Βάρδας, κρύβει ανθρώπους πρωτοπόρους...», αυτά έλεγε το Μάρτιο του 2011 ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου, και θα είναι η μοναδική φορά μέσα σε αυτό το κείμενο που θα συμφωνήσουμε με επίσημη πρακτική ή ρητορική δημόσιου λειτουργού και φορέα εξουσίας. Άλλα είναι αλήθεια πως οι παραγωγοί της Μανωλάδας είναι πρωτοπόροι γιατί σηματοδοτούν ένα ακόμα σημείο μηδέν για τα δικαιώματα, τις συνθήκες ζωής, τις αμοιβές και τη φύση της εργασίας των μεταναστών εργατών στα φραουλοχώραφα, αλλά και της εργατικής τάξης στο σύνολο της και είναι στα αλήθεια πρωτοπόροι για τί σκιαγραφούν στο παρόν μια εικόνα από το μέλλον. Κάπως έτσι θα προσπαθήσουμε να ανιχνεύσουμε πώς φτάσαμε ως εδώ, και να προβληματίσουμε τον αναγνώστη ποιο μπορεί να είναι το μέλλον.

ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
ΕΙΝΑΙ ΕΙΚΟΝΑ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΤΕΝ ΝΤΟΠΙΩΝ
ΕΡΓΑΤΩΝ p.ooo.

ανώμαλη προσγείωση στα χωράφια της Ν.Μανωλάδας

200 μετανάστες από το Μπαγκλαντές που εργάζονται σε ένα από τα πολλά κτήματα της περιοχής, αυτό του τσιφλικά Βαγγελάτου, αρχίζουν και διεκδικούν την καταβολή των δεδουλευμένων τους των 6 τελευταίων μηνών. Κάνουν συνεχώς εκκλήσεις προς τον τσιφλικά και τους επιστάτες του αλλά έρχονται αντιμέτωποι με τις ύβρεις και τις απειλές τους. Συντάσσουν μάλιστα και καταγγελία που προσπαθούν να παραδώσουν στην αστυνομία και την κυβέρνηση χωρίς φυσικά κανένα αποτέλεσμα. Λίγες μέρες πριν τη δολοφονική απόπειρα εναντίον τους, κάνουν μία μέρα απεργία και η απάντηση του τσιφλικά είναι η απειλή ότι θα φέρει άλλους μετανάστες στη θέση τους, κυρίως από Αλβανία, Ρουμανία, Βουλγαρία και ότι θα τους διώξει απλήρωτους. Η απάντηση που του έδωσαν οι εργάτες μετανάστες: «δώσε τα λεφτά που μας χρωστάς και φεύγουμε». Προφανώς, ο τσιφλικάς δεν πραγματοποίησε την απειλή του, καθώς οι βαλκανιοί μετανάστες ζητάνε 40 ευρώ μεροκάματο και συνέχισε να αγνοεί τις απαιτήσεις των εργατών. Έτσι στις 17/4 οι ίδιοι οι μπαγκλαντεσιανοί εργάτες αποφασίζουν να πάνε να διαμαρτυρηθούν έξω από το σπίτι του τσιφλικά και ως απάντηση λαμβάνουν τα πυρά από τους μπράβους επιστάτες του, που είχε ως συνέπεια τον τραυματισμό 30 εργατών, με 7 από αυτούς σε αρκετά σοβαρή κατάσταση. Πέραν του ότι το ασθενοφόρο έκανε δύο ώρες να φθάσει στο σημείο, το πρώτο πράγμα που έκανε η αστυνομία ήταν να αρχίσει τη δίωξη και τη σύλληψη όσων μεταναστών δεν είχαν χαρτιά, χωρίς να την απασχολούν οι ένοπλοι δολοφόνοι..

Η κατάσταση στη Νέα Μανωλάδα, όχι μόνο δεν ξεκίνησε τώρα, αλλά από τη δεκαετία του '90 είχαν αρχίσει να γίνονται γνωστές οι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των εργατών μεταναστών. Στα χωράφια αυτά, εργάζονται, τα τελευταία χρόνια, 4000-5000 εργάτες γης. Σχεδόν όλοι τους είναι μετανάστες, κυρίως από το Μπαγκλαντές και από το Πακιστάν, αρκετοί από αυτούς χωρίς χαρτιά. Η βασική τους εργασία αφορά την καλλιέργεια, τη συγκομιδή και τη συσκευασία φράουλας, αλλά ανάλογα με την εποχή απασχολούνται και στην καλλιέργεια και άλλων αγροτικών προϊόντων, όπως πατάτας, πορτοκαλιών κτλ. Η εργασία ξεκινάει από τις 6 το πρωί και τελειώνει στις 9-10 το βράδυ με μεροκάματο 25 ευρώ και χωρίς ένσημα, ασφάλιση και οποιαδήποτε ιατροφαρμακευτική κάλυψη σε περίπτωση κάποιου εργατικού ατυχήματος. Διαβιούν χειμώνα – καλοκαίρι σε αυτοσχέδιες σκηνές ή μέσα στα θερμοκήπια, χωρίς νερό, ρεύμα, τουαλέτα και άλλα βασικά είδη ανάγκης.

Οι συνθήκες εργασίας είναι κυριολεκτικά απάνθρωπες, καθώς, πέρα από το εξαντλητικό ωράριο, δουλεύουν υπό συνεχή επιτήρηση και εκβιασμούς από τους ρουφιάνους επιστάτες των κάθε λογής τσιφλικάδων της περιοχής, που τους συμπεριφέρονται σαν σκλάβους. Ξυλοδαρμοί και εξευτελιστικές συμπεριφορές σε καθημερινή βάση, απειλές για τη ζωή τους, εκβιασμοί ότι θα τους παραδώσουν στην αστυνομία, για όσους δεν έχουν χαρτιά, μη καταβολή των δεδουλευμένων τους και σφαίρες στο ψαχνό, όταν κάποιοι τολμούν έστω και για λίγο να σηκώσουν κεφάλι.

χρονικό πτώσεων

Ας θυμηθούμε και κάποια από τα παρόμοια σκηνικά επιθέσεων, παλιά και πιο πρόσφατα, τα οποία και έγιναν γνωστά και λίγο καιρό αργότερα ξεχάστηκαν, όπως άλλωστε έχει αρχίσει ήδη να ξεχνιέται και το τελευταίο. Ήδη από το 1999, σημειώνεται πυροβολισμός από συνταξιούχο αστυνομικό σε δυο νεαρούς Αλβανούς, οι οποίοι, σύμφωνα με το δημοσίευμα, είχαν μπει στο κτήμα του για να κλέψουν πορτοκάλια. Τον ίδιο μήνα, γίνεται γνωστός ο πυροβολισμός Μπαγκλαντεσιανού εργάτη, ο οποίος αρνήθηκε να μιλήσει για τους δράστες. Το 2011 και ξανά το 2012 δημοσιεύονται φωτογραφίες Βουλγάρων, οι οποίοι ξαναστήνουν τα αντίσκηνα-σπίτια τους, μετά την καταστροφή τους από φωτιά. Όσον αφορά τώρα τον εξαναγκασμό των εργατών να καταναλώνουν προϊόντα μόνο από τα καταστήματα των τσιφλικάδων, αυτό είχε ήδη γίνει γνωστό από το 2003, μαζί με την επιβολή χαρατσιού-ενοικίου για τα παραπήγματα στα οποία κατοικούν οι εργάτες. Το 2009, ένας Μπαγκλαντεσιανός εργάτης, είχε ξυλοκοπηθεί με ρόπαλο μέσα στο σπίτι του από Έλληνα αγρότη. Την ίδια χρονιά γνωστοποιήθηκε και ο βασανισμός τριών Μπαγκλαντεσιανών εργατών, τους οποίους ξυλοκόπησαν, έδεσαν και έσυραν με ένα δίκυκλο για περισσότερα από 400 μέτρα, μέσα στο χωριό για παραδειγματισμό, ενώ τρία χρόνια αργότερα βασανίσθηκε Αιγύπτιος εργάτης με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Ανάμεσα στα τελευταία «μεμονωμένα περιστατικά» βρίσκεται και η ακόμα πιο πρόσφατη επίθεση με μαχαίρια στους δυο εργάτες μετανάστες που ζήτησαν τα δεδουλευμένα τους και κατέληξαν στο κέντρο υγείας Βάρδας.

Φυσικά, το 2009 και το 2011, όταν δημοσιογράφοι προσπάθησαν να καταγράψουν τις εικόνες της Νέας Μανωλάδας, δέχτηκαν επιθέσεις από τσιφλικάδες της περιοχής. Κι αυτά είναι λίγα μόνο από όσα έχουν γίνει η γνωστοποιηθεί. Τα περιστατικά στη νέα Μανωλάδα δε θα έπρεπε να μας αιφνιδιάζουν. Κι αυτό, γιατί αποτελούν ένα μόνο κομμάτι της εκμετάλλευσης μεταναστών εργατών και όχι μόνο.

Η διαφορά είναι ότι οι απαντήσεις του μετανάστη εργάτη στις διεκδικήσεις όσων του ανήκουν είναι στρατόπεδα συγκέντρωσης, απέλαση, πογκρόμ και σφαίρες στο ψαχνό, ενώ σε αυτές του Έλληνα εργάτη είναι οι επιτάξεις, οι απολύσεις και η καταστολή του αγώνα (εργαζόμενοι ΜΜΜ, μη πραγματοποίηση απεργίας της ΕΛΜΕ στη διάρκεια των Πανελληνίων λόγω επίταξης).

ΜΗ ΞΕΧΝΑΙ
ΣΕ ΘΕΟΥΝ
ΣΤΥΛΑΒΟ

μετανάστες εργάτες σε καθεστώς παρανομίας και άλλη μια πτώση από τα σύννεφα

Μετανάστες εργάτες και καθεστώς παρανομίας, έννοιες τόσο ταυτισμένες, που οποιαδήποτε αμφισβήτηση της παραπάνω σχέσης θα προκαλούσε έκπληξη, ακόμα και στα πιο «ευαίσθητα αυτιά». Ήταν όμως πάντα έτσι; Κι όμως, η παρανομοποίηση των μεταναστών εργατών έχει τις ρίζες της στη δεκαετία του '70, με πρώτη τη Γαλλία να ψηφίζει μεταναστευτικό νόμο και τα υπόλοιπα «πολιτισμένα» κράτη να ακολουθούν. Συνοπτικά οι καινοτομίες αυτής της νέας διαχείρισης προέβλεπαν:

-κάθε μετανάστης, που επιθυμεί να δουλέψει, πρέπει να καταγράφεται από τη νέα υπηρεσία Office national d immigration.

-οι άδειες παραμονής και οι άδειες εργασίας συνδέονται και ισχύουν για την ίδια χρονική περίοδο, όσο δηλαδή και το συμβόλαιο εργασίας εργάτη εργοδότη

-τα αρχεία που προκύπτουν από την καταγραφή των μεταναστών περιέχονται στην κατοχή των κατά τόπους αστυνομικών τμημάτων, που με τη σειρά τους συνδέονται με του τοπικούς εργοδότες και αποκτούν την απόλυτη δικαιοδοσία για την εφαρμογή των παραπάνω κανόνων.

Και κάπου εδώ αρχίζει να μυρίζει φραουλίλα...

Τι έχουμε λοιπόν εδώ;

Την ταύτιση της έννοιας του πολίτη με αυτή του εργάτη, και ταυτόχρονα, μεγάλα κομμάτια της εργατικής τάξης να χάνουν την υπόσταση τους ως τέτοια, εκπίπτοντας δηλαδή της δικαιοδοσίας του αστικού κώδικα και να περνάνε ήσυχα ήσυχα σε αστυνομική διαχείριση.

Συνακόλουθα, η πλήρης αυστηροποίηση των κανόνων γύρω από τους μετανάστες εργάτες δεν σήμαινε σε καμία περίπτωση απαγόρευση της μετανάστευσης, τουναντίον μάλιστα, με έτοιμους του κανόνες του παιχνιδιού όλοι έκλειναν πλέον τα μάτια στα σύνορα και άφηναν το παιχνίδι να γίνει στο εσωτερικό. Ήτσι και στη χώρα μας, από τις αρχές δεκαετίας του 90, και με την πτώση του ανατολικού μπλοκ, γινόμαστε χώρα υποδοχής μεταναστών εργατών και σχεδόν ταυτόχρονα ψηφίζουμε τον αντίστοιχο γαλλικού τύπου ν.1975 του 1991*, με πάνοπλη και πλήρη εξουσιών την αστυνομία, να στρώνει αιματοβαμμένα τα κόκκινα χάλια. Καμία βραδυπορία βλέπετε, όχι μόνο δεν ήμασταν απροετοίμαστοι όπως ακατάληπτα αναμασάνε ευυπόληπτοι πολίτες, πολιτικοί και δημοσιογράφοι σε αυτή τη χώρα, αλλά περιέργως πολύ άμεσα προνοητικοί.

Ο νόμος αυτός καθιστούσε εφικτή την εγκατάσταση μεταναστών στη χώρα με σκοπό την εργασία μόνο κατόπιν απόφανσης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, αστυνομικό έλεγχο των μεθοριακών διαβάσεων, την αστυνομία να εκδίδει άδεια παραμονής, την αστυνομία να εκδίδει άδεια εργασίας, νέα αστυνομικά σώματα δίωξης λαθρομεταναστών, και γενικώς μια αστυνομία να λύνει και να δένει κανονίζοντας κάθε κρίκο της αλυσίδας ποιος, πώς και πότε θα είναι παράνομος ή νόμιμος.

*Manuel Castells,
Immigrant
Workers and Class
Struggles in
Advanced
Capitalism , 1975

Τι γίνεται όμως όταν μεγάλες μερίδες του πληθυσμού και δη της εργατικής τάξης εκπίπτουν της νομιμότητας; «Η ύπαρξη μιας νομικής απαγόρευσης δημιουργεί γύρω της ένα πεδίο από παράνομες πρακτικές, όπου είναι δυνατόν να ασκηθεί κάποιος έλεγχος και από όπου μπορεί να αντληθεί ένα παράνομο κέρδος, με τη μεσολάβηση στοιχείων που αυτά καθαυτά είναι παράνομα αλλά γίνονται ευμεταχείριστα χάρη στην οργανωμένη τους εγκληματικότητα», αυτά έγραφε ο Μισέλ Φουκώ στο «επιτήρηση και τιμωρία». Πράγματι και από την τοπική μας εμπειρία, πολύ γρήγορα διαπιστώσαμε ότι άρχισαν να δημιουργούνται κάθε είδους μαφίες, κι ένα μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης, αυτό των μεταναστών περνούσε στη σκοτεινή πλευρά της πόλης και στη δικαιοδοσία του παράνομου. Πριν κουνήσεις κεφάλι σκεφτόμενος ότι αυτό σου θυμίζει Μανωλάδα, θυμήσου την οργανωμένη πορνεία, μια από τις πιο χαρακτηριστικές εκφάνσεις αυτού του μηχανισμού που περιγράφουμε, με αξιοσημείωτη διάδοση και ένταση σε όλο το μήκος και το πλάτος της επικράτειας. Την ίδια στιγμή οι χρηματικές ροές από αυτήν την εκμετάλλευση άρχισαν να εμφανίζονται και η οικονομική δύναμη αυτών των μαφιών πολύ γρήγορα έδωσε και την κοινωνική αποδοχή, και την πρόσβαση στην εξουσία για κάλυψη της. Έτσι, ο μέσος Έλληνας νοικοκυραίος μπορούσε πλέον να κοκορεύεται «με αλβανό εργάτη και ρωσίδα στο κρεβάτι». Και μια φράουλα στο στόμα θα προσθέταμε εμείς...»

αγότη Μανωλάδα
μεχρι το Μεξικό
σφυγιάρευκαν τζατσίε
σε καλέ ασεντάκο

καταμερισμός της εργασίας και ρατσισμός και άλλη μία πτώση από τα σύννεφα

Ήδη από το 1832, ο Charles Babbage στο βιβλίο του περί της οικονομίας των μηχανών και των κατασκευών, αναλύοντας τα οφέλη του καταμερισμού της εργασίας, κάνει μια πολύ σημαντική επισήμανση, εισάγοντας τη διαστρωμάτωση των μισθών ανάλογα με το είδος της εργασίας, δηλαδή όσο πιο εξειδικευμένη εργασία τόσο καλυτέρα αμειβόμενη. Το πάει, όμως, και λίγο παρακάτω, διακρίνοντας τις αμοιβές για την ίδια εργασία συμφώνα με το φύλο και την ηλικία, με ιδιαίτερη προτίμηση στην υποτίμηση της γυναικείας και της παιδικής εργασίας. Τι αποδεικνύεται λοιπόν εδώ; Πως ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής έχει βρει τη δίοδο να εκμεταλλεύεται κοινωνικούς διαχωρισμούς, που δεν έχουν σχέση με την παραγωγή αλλά βρίσκουν μια χαρά εφαρμογή στη διαδικασία. Τους συγχρόνους πίνακες του Babbage θα μπορούσε κάλλιστα να τους καταρτίζει εμπειρικά και ο πιο πιτσιρικάς δολοφόνος επιστάτης του Βαγγελάτου, κατηγοριοποιώντας για παράδειγμα:

- Ημερομίσθιο συγκομιδής βαλκάνιου εργάτη μετανάστη 35€
- Ημερομίσθιο συγκομιδής μπαγκλαντεσιανού εργάτη μετανάστη 23€
- Ημερομίσθιο συγκομιδής Έλληνα εργάτη 45€

Γί' αυτό και σήμερα, οι εθνικότητες πακιστανός, ρωσίδα, φιλιππινέζα μπορούν να ταυτίζονται στο κεφάλι σου με κάποια πολύ συγκεκριμένα επαγγέλματα. Κι όταν αυτοί οι εργάτες είναι παράνομοι ή σωστότερα παρανομοποιημένοι, καταλαβαίνετε πολύ καλά και με ποιον τρόπο μπορούν να υποτιμηθούν.

Και βεβαία, όλη αυτή η συστηματική παρανομοποίηση και υποτίμηση της εργασίας δεν είναι αποκλειστικά κατορθώματα της τοπικής μαφίας. Όταν οι ισορροπίες χαλάνε εις βάρους του τοπικού τσιφλικά ή μικροκαπιταλιστή, εξόφθαλμα μπορεί να ενορχηστρώνεται από το αόρατο χέρι του κράτους, της αστυνομίας και εσχάτως της ευρωπαϊκής ένωσης. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του κέντρου κράτησης Σάμου που το 2009 «καθ υπόδειξην της Ε.Ε έχει επιτραπεί στους ντόπιους να διαλέγουν κάθε πρωί απ' έξω όσους θέλουν σκληρή δουλειά, κυρίως στις ελιές, με αμοιβή 15 ευρώ, και την υποχρέωση να τους επιστρέψουν το βράδυ. Στο Βαθύ, οι Αλβανοί που, ως πιο παλιοί μετανάστες έπαιρναν 50-60 ευρώ μεροκάματο, επιτέθηκαν σε κάποιους Ασιάτες και τους μαχαίρωσαν» (διαβάζουμε στο Κ της καθημερινής στις 31/05/2009).

η μαγική ιδιότητα της λήθης

Δεν είναι καθόλου πρωτότυπος ο τρόπος που ΜΜΕ και κυριαρχία αντιμετώπισαν το «ατυχές συμβάν» την υπόθεση Μανωλάδα. Ο αντιρατσιστικός μανδύας φορέθηκε πολύ και όλοι έτρεξαν να «καταγγείλουν» τη ρατσιστική βία. Φυσικά, το θέμα (άλλοτε και ως σκάνδαλο) έπαιξε πολύ σε όλα τα μέσα και όλοι ξαφνικά έγιναν ανθρωπιστές θυματοποιώντας τους «καημένους» μετανάστες, αψηφώντας τον ταξικό χαρακτήρα του θέματος και προβάλλοντας ξανά το μεταναστευτικό. Άλλωστε, τέτοιες ρατσιστικές συμπεριφορές δε χωρούν στη «δημοκρατία» μας. Ένα μήνα μετά, το γεγονός, όπως άλλωστε και τα προηγούμενα γεγονότα, έχει αρχίσει ήδη να ξεχνιέται. Το καρτελάκι «φράουλες Νέας Μανωλάδας» επέστρεψε στους πάγκους των εμπόρων και κανείς δεν ενοχλείται για αυτό. Έσκασε και η φούσκα του χιλιοακουσμένου μποϊκοτάζ, η ιδέα του οποίου απενοχοποίησε ιδιαίτερα τον κάθε νοικοκυραίο, που ξαφνικά ευαισθητοποιήθηκε και λυπήθηκε τους τραυματισμένους μετανάστες. Ο τρόπος δράσης φυσικά, το πού πάνε τα λεφτά μας και πού όχι. («Αν σταματήσουμε να ενισχύουμε το Βαγγελάτο, οι μετανάστες θα σταματήσουν να είναι θύματα.») Δεν ξεχνάμε, βέβαια, την άμεση κινητοποίηση κομματιού της τοπικής κοινωνίας και των γύρω περιοχών, που μαζί με τους μετανάστες εργάτες βγήκαν στο δρόμο, λίγες μέρες μετά. Οι υπόλοιποι επέλεξαν το δρόμο της λήθης.

Ενάντια σε κάθε εκμεταλλευτή, επιλέγουμε να συλλογικοποιούμαστε με βάση την ταξική μας συνείδηση. Με όπλο την αλληλεγγύη μας, οργανωνόμαστε και αγωνιζόμαστε ντόπιοι και μετανάστες μαζί, μακριά από τους επίπλαστους διαχωρισμούς, για μια κοινωνία ισότητας, ελευθερίας και αμοιβαιότητας.

МІНІСТЕРСТВО ПРОТОВОУЛАІІ
ІЗДАВАЛІЯ БЕЛІА